

IDŐSGONDOZÁS GOND NÉLKÜL

*Magyarországon találkoztak az idősgondozás nemzetközi és hazai szakértői
– Sajtóanyag, 2017. június 19. –*

A Szociális Klaszter Egyesület és a Magyar Gerontológiai és Geriátriai Társaság harmadik alkalommal rendezte meg az „Egymást Értő Szakemberek” konferenciát, hogy interprofesszionális szemlélettel keresse az idősgondozás leghatékonyabb megoldásait az Idősek bántalmazásának Világnapja apropóján. A rendezvényen különböző szakmacsoportok osztották meg egymással jó gyakorlataikat, és vitatták meg az idősgondozás fő dimenzióin keresztül napjaink talán legerősebben kirekesztő állapotai, a demencia és az inkontinencia problémáit is.

A WHO becslése szerint a 65 éves és idősebb lakosság aránya 2050-re elérheti a 25%-ot. A fejlett országok közül az Európai Unió lakossága idősödik a leggyorsabban. Ezen belül a közép-európai régió országai – Szlovénia, Horvátország és Magyarország – nagyon hasonló kihívásokkal néznek szembe, noha abban jelentős különbségek vannak, hogy az időskort az egyes országok lakosai milyen egészségben és életminőségben élik meg. A WHO szerint a demenciával érintett emberek száma 2050-re világszerte elérheti a 135 milliót. Az is elmondható, hogy **a várható élettartam növekedésével a hosszú távú ápolási és gondozási feladatok növekszenek: a fenntartható idősgondozás a XXI. század legfontosabb társadalmi kihívásává vált.**

A konferencia ünnepélyes nyitóbeszédében **Fülöp Attila** az EMMI nemzetiségi és civil társadalmi kapcsolatokért felelős helyettes államtitkára elmondta, hogy *„a civil és egyházi szervezeteknek óriási szerepe van a megfelelő idősgondozás napi szintű biztosításában. A civil, egyházi és szakmai szervezetek a letétéményesei annak, hogy a megfelelő szakmai sz tenderdek mellett megvalósított idősgondozás létrejöhessen Magyarországon”.*

Ledia Lazeri, a WHO magyarországi irodájának vezetője szerint a **WHO Ageing and life course Programjának** célja, hogy támogassa az ellátórendszerek olyan átalakítását, ami az idősebb populáció fizikai és szellemi kapacitásainak sokféleségét is tekintetbe véve nyújt integrált egészségügyi és szociális ellátásokat. Ezen belül a **WHO ICOPE (Integrated Care for Older PEople, Időskorúak Integrált Egészségügyi Ellátása)** már olyan jól körülírható kistérségekre koncentrál, mint a demencia, és az inkontinencia. ***A WHO a legjobb megoldási útvonalat a klinikai egészségügyi szakmai irányelvek kidolgozásában, az egészségügyi szolgáltatások személyre szabásában, és ország-független eszközrendszerek létrehozásában, összehangolásában adja meg.***

A konferencia előadói az egészségügy és szociális ellátórendszer, felsőoktatás és kutatás neves, nemzetközi tapasztalatokkal rendelkező szakemberei voltak. Előadásaikban, hozzászólásaikban hangsúlyozták, hogy a demencia és inkontinencia olyan állapotok, amelyek komplex megközelítést kívánnak. Az érintettek életminősége, emberi méltósága megkívánja az ágazatközi összefogásban megvalósuló beavatkozásokat, a hosszú távra tervezett stratégia mentén történő ellátás biztosítását.

A konferencia záró megbeszélésén az is elhangzott, **Magyarország a WHO ICOPE keresztmetszetében nézve** a szakmai irányelvek létrehozásában **élen jár**, így az irányelvekben leírt személyre szabott szolgáltatások megvalósítása a napi gyakorlatban lehet a soron következő feladat az integrált idősgondozás felé vezető úton. Ennek elmozdítására a konferencia nemzetközi és magyarországi szakértői konszenzusos szándéknyilatkozat elfogadásával zárták le a munkát, amiben az alábbiakat rögzítették:

A demencia és inkontinencia olyan kihívást jelentő komplex élethelyzetek az érintettek, a családtagjaik és gondozóik számára, amelyeknek támogatása széleskörű társadalmi összefogással és szakpolitikai beavatkozással valósítható meg. Figyelemmel arra, hogy az inkontinenciával és/vagy demenciával élők száma és aránya növekvő tendenciát mutat, az alábbiak szükségesek:

1. **A demenciával élő személyekre és családtagjaikra, gondozóikra irányuló stigmatizáció megszüntetése érdekében általános társadalmi szemléletformálás megvalósítása indokolt**, amely során a következő tevékenységeket javasolják:
  - a. a társadalmi érzékenyítés, szakmaiságot tükröző és közérthető kommunikáció;
  - b. általános lakossági tájékoztatás, ismeretközlés;
  - c. az egészségértés, egészségtudatosság növelése, klinikai szakmai irányelvfejlesztés
2. **Az inkontinenciával élő személyekre irányuló stigmatizáció megszüntetése érdekében szakmapolitikai intézkedések és további társadalmi szemléletformálás megvalósítása indokolt**, amely során a következő tevékenységeket javasolják:
  - a. a kihirdetett szakmai irányelv napi gyakorlatba történő átültetése, különös tekintettel a korai tünetmentesítő kezelés megkezdésére;
  - b. az inkontinencia jobb felismerése és ellátása érdekében az alapellátásban dolgozók tudásának növelése, és szakmai kompetenciájának megteremtése;
  - c. egészségértés, egészségtudatosság növelése az érintetti és hozzátartozói körben
3. Közösségi megoldások kidolgozása, hálózatos stratégiai együttműködések megvalósítása szükséges
  - a. Ágazatok közötti együttműködések szükségesek, elsődlegesen a szociális és egészségügyi rendszerek kooperációja, az oktatásra is kiterjedően.
  - b. Globális, regionális, lokális erőforrások, valamint helyi közösségi kezdeményezések szinergikus támogatását kell megvalósítani.
4. Elengedhetetlen **az érintettek bevonása a döntéshozatalba**, amit a következők alapoznak meg:
  - a. adekvát szolgáltatásfejlesztésben meg kell valósuljon a személyközpontú ellátás
  - b. szükséges a problémában érintettek igen heterogén szükségleteinek alapos ismerete;
  - c. az emberi méltóság és alapvető állampolgári jogok érvényesülése a gondoskodásban.
5. A jelenlegi képzési programok minimális tudásanyagot tartalmaznak a demencia, inkontinencia okozta élethelyzetekkel-, és a komplex beavatkozási lehetőségekkel kapcsolatban. Ennek következtében az ellátórendszerek humán felkészültsége nem tesz lehetővé hatékony és átfogó beavatkozásokat. Ez indokoltá teszi, hogy
  - a. hangsúlyt kapjon a **képzések során a gyakorlati ismeretek és módszerek átadása**.
  - b. differenciáltabb legyen az alap és szakképzés, valamint a továbbképzések rendszere.

A Szociális Klaszter Egyesület mindezek megvalósulása érdekében vállalja, hogy

- szakmai rendezvényeket szervez
- konszenzusos javaslatait a jövőben is továbbítja a döntéshozók felé;
- részt vállal a társadalmi érzékenyítésben, lakossági fórumokat szervez

Az ellátórendszerben meg kell születnie a **korai diagnózisnak**, az ehhez szükséges feltételeket meg kell teremteni. Mindehhez szorosan kell kapcsolódnia a szociális ellátórendszernek, amely támogatást nyújt az **életút tervezéshez** és szükség szerinti mértékben végig kíséri azt.

Meggyőződésük, hogy egyetlen család sem maradhat szakmai támogatás nélkül, ezért a Szociális Klaszter Egyesület a jelenlévők egyetértésével és partneri támogatásával felajánlja támogató együttműködését a szakmapolitikai döntéshozók részére a javaslatok megvalósításában és az ehhez kapcsolódó szakmai és szakmaközi egyeztetésekben.

További sajtóinformáció:

Nagy Ákos

06-20-9331-801

nagy.akos@vmkomm.hu